

اشاره

همراه با گام نهادن کودک به مدرسه، دومین فضای تربیتی او شکل می گیرد. تا کنون مربی کودک، تنها پدر و مادر او بوده اند، ولی از این پس، معلم و مدرسه نیز به حلقه مربیان او افزوده می شوند. بدیهی است هماهنگ نبودن اولیا و مربیان در کار تربیت کودک و ناآشنایی آنان با شیوه های تربیتی یکدیگر، می تواند آسیب جدی به پرورش کودک وارد سازد و او را دچار سردرگمی و تضاد ذهنی و روحی کند. بر این اساس، تشکیل انجمن اولیا و مربیان و به دنبال آن، تعامل آنان با یکدیگر، گامی است مؤثر در راه هم سویی آنها با همدیگر درباره مسئله تربیت دانش آموز. بی گمان، با این هم گامی، دانش آموز به بهترین شکل تربیت خواهد شد و در نتیجه، او شخصیتی بالنده و شکوفا به دست خواهد آورد. اهمیت درخور توجه انجمن اولیا و مربیان برای پرورش ایده آل دانش اندوزان، بهانه ای شد تا نوشتار حاضر را به این موضوع اختصاص دهیم و به برخی از فایده های این حرکت سرنوشت ساز اشاره کنیم.

پیدایش انجمن اولیا و مربیان در ایران

از تشکیل نخستین انجمن خانه و مدرسه در سال 1326، بیش از نیم قرن می گذرد و گزارش های پراکنده رسمی و غیر رسمی که گاه در رسانه های نوشتاری چاپ و گاه در سخنرانی ها شنیده می شود، همه بیان گر سودمندی و اثربخشی مشارکت پدر و مادر در فرآیند رسمی تعلیم و تربیت بوده است، به گونه ای که والدین، بخشی از بار سنگین تعلیم فرزندان جامعه را فروتنانه بر دوش کشیده اند.

پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی، تغییرهای فراوانی در اهداف، وظایف و دامنه فعالیت انجمن به وجود آمد. بر این اساس، روح دینی و اسلامی در شکل و محتوای همه فعالیت های آن پدیدار شد و تأکید بر تزکیه نفس و پالایش روح و روان از آلودگی ها و مفاسد، سرلوحه کار قرار گرفت. امید است با اهتمام خانه و مدرسه به انجمن اولیا و مربیان و با سامان دهی درست آن، گام مؤثری در راه ارتقای آموزش و پرورش کشور برداشته شود.

جایگاه انجمن اولیا و مربیان در نظام تعلیم و تربیت

آموزش و پرورش درست کودکان و نوجوانان، در گرو هماهنگی و کوشش دو سویه خانه و مدرسه است. چنانچه پدر و مادری مسئولیت آموزش و پرورش تربیت فرزند خود را یک سره به مدرسه واگذار کنند و از نیازهای تربیتی فرزند خویش که برآوردن آن، تنها به دست خانواده است، بی خبر بمانند، نمی توانند امیدوار باشند که فرزندشان هیچ گونه کمبود یا مشکلی نخواهد داشت. در مقابل، با توجه به افزایش جمعیت دانش آموزان، اگر معلمان نیز فکر کنند می توانند بدون یاری و هماهنگی با خانواده ها، در آموزش و تربیت دانش آموزان و شکوفاسازی درست استعدادهاى آنها موفق شوند، سخت در اشتباه خواهند بود. رشد شخصیتی و تحصیلی دانش آموزان، پیش از هر چیز، مستلزم برخورداری آنان از فضایی متعادل و هماهنگ در خانه و مدرسه است. امروزه انجمن های اولیا و مربیان، رایج ترین وسیله ارتباط میان خانه و مدرسه شمرده می شود. از آنجا که کودک، بخش بزرگی از زندگی خود را در خانه گذرانده است، باید معلم و مسئولان مدرسه از محیط زندگی، فرهنگ و ارزش های حاکم بر آن محیط آگاهی یابند تا بتوانند آموزش و پرورش مدرسه را با استفاده از جنبه های زندگی دانش آموز و با همکاری اولیای وی بارور سازند. مقام معظم رهبری در این باره می فرماید: «اگر ما بتوانیم خانه و مدرسه را از نظر تعلیم و تربیت به یکدیگر متصل کنیم، پیوندی مبارک انجام داده ایم».

مرام نامه انجمن ملی اولیا و مربیان ایران

در مهر ماه 1346، انجمنی به نام انجمن ملی اولیا و مربیان ایران، تأسیس و مرام نامه ای نیز برای آن نوشته شد. در این مرام نامه آمده است: «انجمن اولیا و مربیان ایران، سازمانی است غیر انتفاعی و غیر دولتی. این مؤسسه با پشتیبانی و همکاری کسانی که به تربیت عمومی نونهالان و نوجوانان علاقه دارند، تشکیل می شود. هدف های معین و مشخصی را بر محور سیاست کل آموزش و پرورش کشور و با معیارهای فدراسیون بین المللی اولیا و مربیان برای نیل به هدف های خود تعقیب می کند.

انجمن ملی اولیا و مربیان ایران، سازمانی است که در آن، تعصب مذهبی، طبقاتی، نژادی یا سیاسی راه ندارد و صرفاً به جنبه تربیتی همگانی متوجه است. همچنین آرمان انجمن، به سازی روابط اجتماعی در سطح کشور و جهان از طریق تربیت نسل جوان به وسیله کلیه کسانی است که تمام یا قسمتی از وقت، نیرو و کوشش خود را وقف تأمین آینده اجتماع و جهانی که ما در آن زندگی می کنیم، می نمایند و مایلند گذرگاهی مطمئن برای حرکت نسل جوان به سوی آینده ای روشن و خالی از جنگ و نفاق تدارک کنند».

شایسته است انجمن اولیا و مربیان کنونی، با توجه به محتوای بلند مرام نامه یادشده، نشست و تعامل خود را پر بارتر سازد و در ارتقای بازدهی این انجمن بکوشد.

آگاهی بیشتر از ویژگی های اخلاقی دانش آموز؛ ثمره همکاری اولیا و مربیان

مربیان باید پیش از هر چیز، از ویژگی های روانی و اخلاقی شخصی که به تربیت او همت می گمارند، آگاهی یابند تا بر اساس آنچه در خور شخصیت اوست، رفتار کنند و او را به کمالی شایسته برسانند. تشکیل انجمن اولیا و مربیان، فرصتی است مناسب تا آنان با رایزنی با همدیگر، از زوایای اخلاقی دانش آموز که از نگاه یکدیگر پنهان مانده است، آگاهی یابند و در نتیجه، با شناختی درست از زمینه های تربیتی وی، در راه پرورش او گام بردارند. بر این اساس، معلم باید والدین را به حرف زدن تشویق و پس از شنیدن سخنان آنان،

اطلاعات درون مدرسه کودک را بازگو کند. آن گاه هر دو با هم بکوشند تا درباره اقدام بعدی بیندیشند. هرگاه معلم در مشاوره، مهارت و تبحر لازم را داشته باشد، می تواند با تجزیه و تحلیل رفتار دانش آموز، دید تازه ای به والدین بدهد تا درباره ویژگی های فرزندشان بیندیشند. در چنین مصاحبه هایی، نقش معلم آگاه یا مشاور آن است که به گفته های والدین گوش دهد، با آنان هم احساسی کند و فراموش نکند که پیشنهادهای مثبت والدین باید تشویق و تقویت شود. در نهایت، ممکن است والدین درباره نگرش های خود در مورد فرزند، به بینش جدیدی برسند که این بینش، احتمالاً به ایجاد تغییرهایی در رفتارشان با کودک می انجامد.

انجمن و مشکلات آموزشی و تربیتی دانش آموزان

تجربه نشان داده است که بسیاری از مشکلات رفتاری دانش آموز، تنها بر اثر ارتباط خانه و مدرسه برطرف می شود. هم خوانی و هماهنگی خانه و مدرسه در تربیت دانش آموز بسیار مهم است. اگر والدین به نوع رفتاری که مدرسه می کوشد آن را به کودک القا کند، بی توجه باشند یا اگر مدرسه، در به وجود آوردن ارزش هایی بکوشد که در خانه وجود ندارد، احتمال یادگیری کودک، ناچیز است. هرگاه خانه و مدرسه بتوانند درباره رفتار مطلوب کودک توافق کنند، دانش آموز با تضاد روبه رو نمی شود.

همکاری مدرسه و خانواده، معلمان و مربیان را در شناخت مسائل و در نتیجه، در حل مشکلات یاری می کند. برای مربی و معلم در مسئله تعلیم و تربیت، گاه مسائلی پیش می آید که چاره جویی آنها مستلزم آگاهی از علت هایی است که از شرایط خانوادگی سرچشمه می گیرد و آگاهی معلم از این مشکلات در بر طرف ساختن به موقع آن مؤثر خواهد بود.

+ نوشته شده در یکشنبه بیست و چهارم مهر 1390 ساعت 18:55 توسط | - [نظر بدهید](#)

نقش والدین در ایجاد هماهنگی میان خانه و مدرسه

خانه و مدرسه در انجام وظایف تربیتی دانش آموز، مکمل یکدیگرند و ایجاد هماهنگی لازم میان این دو کانون، در گرو انجام وظیفه درست آنان در برابر یکدیگر است. در اینجا به برخی از وظایف پدران و مادران در راه ایجاد هماهنگی میان خانه و مدرسه اشاره می کنیم:

1. به معلم فرزند خود با دید احترام نگاه کنند و اگر از کار او انتقاد دارند، دور از حضور فرزند، با اولیای مدرسه در میان بگذارند.
2. همواره در جریان هدف ها و برنامه های آموزشی و تربیتی مدرسه قرار گیرند. دست کم ماهی یک بار، وضعیت رفتاری و اخلاقی فرزند خود را از معلم و مدرسه جویا شوند.
3. برای شرکت در جلسات انجمن اولیا و مربیان یا کلاس های آموزش خانواده، زمان هایی را در زندگی خود در نظر بگیرند و برای این کار اعلام آمادگی کنند.
4. درباره برنامه های آموزشی و تربیتی فرزند خود با توجه به دوره تحصیلی او، معلومات لازم را به دست آورند.
5. با کمک مدرسه، ابزارها و تکنولوژی جدید آموزشی را برای فرزندان خود تهیه کنند.

شناسایی مهارت های اولیای دانش آموزان

بسیاری از پدران و مادران، نقش های اجتماعی و مهارت ها و تخصص های گوناگونی دارند. مدیریت مدرسه باید با ابتکار عمل، بخشی از نیازهای مدارس را با این توانایی ها پیوند دهد و از توان کاری اولیا برای حل مشکلات مدرسه بهره جوید. یکی نجار است و می تواند با هماهنگی قبلی، در تعمیر در و پنجره مدرسه کمک کند. دیگری دندان پزشک است و می توان از وجود او برای حفظ بهداشت دهان و دندان دانش آموزان استفاده کرد. یکی هم کتاب دار است و به کمک او می توان کتاب خانه مدرسه را فعال و منظم کرد و دیگری، شاعر، نویسنده یا هنرمند است و در کارهای ادبی و هنری می توان از او بهره برد.

انجمن اولیا و مربیان، می تواند تدبیری به کار گیرد تا در آغاز سال تحصیلی، اطلاعات جامعی از کسب و کار اولیا به دست آورد و سپس از اولیای داوطلب تقاضای همکاری کند. بدین ترتیب، می توان در حرکتی خودجوش و با کمترین هزینه، از اولیای کار آشنای دانش آموزان برای سامان دهی امور مدرسه و برطرف کردن کمبودهای آن بهره برد.

انجمن اولیا و مربیان و شکل دهی به شخصیت اجتماعی دانش آموز

یکی از ثمره های شرکت والدین در فعالیت های مدرسه، کمک به فرآیند اجتماعی شدن کودکان از راه الگودهی عملی به آنهاست. کودک با مشاهده همکاری والدین خود در فعالیت های محیط تحصیلی اش، از همان سال های نخست زندگی خویش، یاد می گیرد به حقوق دیگران احترام بگذارد، حقوق جمعی را محترم شمارد و فعالیت های گروهی و مشارکت در آنها را با اهمیت ببیند.

از آنجا که مدرسه بعد از خانه، مهم ترین نهادی است که در رفتار و کردار و دگرگونی عواطف نوجوانان، نقش اصلی را بر عهده دارد، با برنامه ریزی درست و مشارکت معلمان و والدین می توان حس همکاری، هم دردی، آداب اجتماعی، سازگاری، نظم پذیری، ایثار، تفکر منطقی، شناخت و احترام به حقوق دیگران و حل مشکلات را در محیط های آموزشی به دانش آموزان آموخت.

تعامل اولیا و مربیان و هم سوئی در تربیت دانش آموز

همکاری اولیا و مربیان، در ایجاد هم سوئی میان آنان درباره تربیت دانش آموز نقش مهمی دارد. از ثمره های سودمند مشارکت والدین در تصمیم گیری ها و برنامه ریزی ها، نزدیکی نگرش ها و انتظارات و در نتیجه، ایجاد هم سوئی در شیوه های تربیتی خانه و مدرسه است که از آسیب های تربیتی ناشی از روش های چندگانه و معارض، جلوگیری می کند.

هرگاه سخن از مشارکت به میان می آید، نکته اساسی، ایجاد زمینه شکوفایی افکار عمومی، به منظور همکاری و هم یاری با دستگاه آموزش و تربیت، در راه تحقق اهداف آموزشی و تربیتی است. در جامعه، فضای آموزشی با تفکر مشارکت مردم با نهادهای تربیتی آمیخته است که در آن، والدین و مربیان، انتظارات مشابهی در زمینه رشد و تربیت کودکان و نوجوانان دارند و در کار مهم پرورش دانش آموز هم سو و هماهنگ هستند؛ چرا که تنها در این صورت، دانش آموز از شخصیتی یک پارچه و سامان یافته برخوردار خواهد شد.

اصول حاکم بر برقراری ارتباط میان خانه و مدرسه

رابطه خانه و مدرسه، رابطه جسم و روح است که هیچ کدام بدون دیگری نمی تواند به اهداف خود برسد. برای ایجاد این رابطه، باید اصولی را رعایت کرد که به آنها اشاره می کنیم:

1. اصل انسجام؛ یعنی اینکه والدین و مربیان تکالیف خود را مشخص و بدان عمل کنند و به حقوق یکدیگر احترام گذارند.

2. اصل آگاه بودن؛ یعنی مدرسه از شرایط خانوادگی دانش آموز، و خانواده از مقررات مدرسه آگاه باشد.

3. اصل استمرار؛ ارتباط های موردی، مشکل را حل نمی کند، استمرار است که ارتباط را استوار می سازد.

4. اصل سازگاری و انتقادگری؛ ما نباید انتظار داشته باشیم که دیگران همه سخنانمان را تأیید کنند و با ما هماهنگ باشند.

5. اصل خوب شنیدن و خوب گفتن؛ خوب گفتن، یعنی صریح، روشن و مؤدبانه سخن گفتن و خوب شنیدن؛ یعنی با احترام و دقت شنیدن.

6. اصل اعتماد متقابل؛ مدرسه و معلمان باید نگره دارنده اسرار یکدیگر باشند و از آشکار کردن آن پیش دیگران بپرهیزند.

7. اصل چهره به چهره؛ یعنی اینکه اولیا و مربیان به ارتباط تلفنی یا کتبی بسنده نکنند؛ چرا که بسیاری از مشکلات با ارتباط چهره به چهره حل می شود.

مجتمع آموزشی آداب - پرورش

گرامیداشت هفته پیوند اولیا و مربیان همه ساله از 24 تا 30 مهرماه

روز شمار هفته پیوند اولیا و مربیان

۲۰ مهر ۱۳۹۲ (12 October 2013)

عناوین روز شمار بزرگداشت هفته پیوند اولیا و مربیان از سوی سازمان مدارس غیردولتی، توسعه مشارکت های مردمی و خانواده آموزش و پرورش اعلام شد.

به گزارش مهر، براساس اعلام سازمان مدارس غیردولتی، توسعه مشارکتهای مردمی و خانواده آموزش و پرورش روز شمار هفته پیوند اولیا و مربیان به ترتیب شامل:

چهارشنبه 24 مهر با عنوان پیوند اولیا و مربیان، تهذیب نفس و احیای سنت نبوی،

پنج شنبه 25 مهر پیوند اولیا و مربیان، نقش خانواده در ایجاد جامعه ای سالم و با نشاط،

جمعه روز تربیت بدنی و ورزش 26 مهر پیوند اولیا و مربیان، خانواده، ورزش و سلامتی،

شنبه 27 مهر پیوند اولیا و مربیان، ارتباط خانواده و رسانه ملی،

یکشنبه 28 مهر پیوند اولیا و مربیان، نقش انجمنهای مدارس در توسعه کمی و کیفی آموزشهای رسمی و

غیررسمی،

دوشنبه ولادت امام علی النقی (ع) 29 مهر پیوند اولیا و مربیان، خانواده و تربیت دینی فرزندان، سه شنبه 30

مهر پیوند اولیا و مربیان، والدین و تحول در آموزش و پرورش است.